

1920. XXXV. t.c.

Melléklet a 128. számú irománnyhoz.

Indokolás

'a találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. törvény-cikk egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről" szóló törvényjavaslathoz.

A találmányi szabadalmakról szóló 1895 : XXXVII. t.-c.-nek a jelen javaslatban foglalt módosításait különösen a pénzügyi szempont indokolja.

Ugyanis a javaslatok gerincét a szabadalmi díjak felemelése alkotja, úgyszintén bizonyos megtakarítással járó intézkedések.

Hogy ezután ebbe a javaslatba felvételtek egyéb intézkedések is, abban találja okát, hogy kivétel nélkül olyan gyakorlati kérdésekről van szó, melyeknek megoldása régen érzett szükségét pótol, melyek viszont a szabadalmi törvény szerves összefüggését nem érintik.

1. §.

A tényleges állapot ma az, hogy a külföldön kiállított meghatalmazások hitelesítését, — kivéve Olaszországot, Orosz- és Törökországot, valamint Romániát, mely országokkal különben kevés érintkezésünk van, egyik állam sem követeli, úgy hogy nincs semmi elfogadható alapja annak, hogy itt Magyarországon azt a forgalmat, megnehezítő rendelkezést fentartsuk, mely a hitelesítést megköveteli, annál kevésbé, mert külföldi képviselőnk sincs annyira kiépítve, hogy a hitelesítés akadályba ne ütköznék.

Különösen most a remélhetőleg csak rövid ideig — a szűkebb határok közé szorított országnak — mindenképen oda kell törekednünk, hogy a külföldiek részére megkönnyítsük és egyszerűsítsük az eljárást és ne tegyük ki őket fölösleges zaklatásnak, midőn velünk érintkezésbe akarnak lépni.

A hitelesítéstől annál is inkább el lehet tekinteni, mivel a legtöbb esetben az itteni ügyvéd, vagy szabadalmi ügyvivő részére a meghatalmazást rendszeresen nem maga a külföldi ügyfél, hanem ügyvédje, vagy ügyvivője szokta kiállítani, amely körülmény maga is némi garanciát nyújt a visszaélés ellen.

2. §.

A szabadalmak időtartamát a törvény 15 évben állapítja meg. A háborús viszonyok azonban a legtöbb esetben lehetetlenné tették azt, hogy a szabadalom gyakorolható legyen, mert vagy a gyáros kénytelen volt gyárának átalakítása mellett hadifelszerelési tárgyakat gyártani, vagy a gyáros és munkásai kénytelenek voltak hadbavonulni, vagy nem volt meg a kellő nyersanyag vagy munkaerő stb. Mindezek a körülmények okozták azt, hogy a szabadalomtulajdonos a szabadalmi díjakat befizetni tartozott ugyan, de annak ellenében ellenértéket nem kapott, mert szabadalmát nem használhatta.

Innen van, hogy az érdekeltek körében már régi óhaj és kívánság az, hogy a szabadalmak időtartamát hosszabbítsák meg.

Angliában meghosszabbították 2 évvel, Franciaországban is elrendelték a meghosszabbítást, melynek tartama az egyes esetekhez alkalmazkodik, de 5 évnél hosszabb nem lehet.

Más államokban is foglalkoznak a szabadalom oltalmi idejének meghosszabbításával.

A meghosszabbítás ellen felhozzák azt, hogy sok oly szabadalom volt, mely éppen a háborús viszonyok folytán a háború ideje alatt még jobban kihasználható volt, mint békeidőben, továbbá volt sok oly szabadalom is, melynek használatát a háborús viszonyok egyáltalában nem befolyásolták. Továbbá rámutatnak arra, hogy az egész közélet nagy hátrányt szenvedett és sok vonatkozásban elmaradt a fejlődés éppen a kereskedelem és ipar terén, anélkül, hogy az állam ezért bárminemű kárpótlást nyújtott volna, kérdés tehát, miért részesüljenek most éppen csupán szabadalomtulajdonosok ily kárpótlásban?

Mindezekből látható, hogy a felvetett kérdés sok fontos érdeket érint és ezért beható megfontolást igényel. Viszont a törvényhozásnak és a végrehajtó hatalomnak nem szabad elmulasztani az orvoslást, ha eziránt a köz-kívánsalom megnyilvánul és az lehetséges.

Ez indokolja a felhatalmazás megadását, a szabadalom tartamának meghosszabbítása esetén az intézkedés részletei kormányrendeletben jobban lesznek kidomboríthatók, mint törvényben már azért is, mivel a rendelet és netáni módosítása könnyebben simulhat az érdekkörök jogos kívánságaihoz.

A meghosszabbítás időtartamának maximuma azért hat év, mivel a háborús állapot körülbelül ennek az időtartamnak felel meg.

3. §.

A szabadalmi hivatalnak munkaköre természeténél fogva az ügyek elintézésénél túlnyomórésztben műszaki kérdésekkel kell foglalkoznia, amiért is a szabadalmi bírának a költségvetés szerint 17-et kitevő létszámából eddig is 11 műszaki képesítésű és csak hat jogász volt. De erre van tekintettel a szabadalmi törvény 25. §-ának 1. bekezdése és amely szerint a bejelentési osztály — mely szabadalmi hivatal egész ügyforgalmának körülbelül 80–90%-át intézi el — oly hármastanácsokban határoz, melyek egy jogász és két műszaki tagból állanak.

A műszaki elemeknek ez a túlsúlya már régóta szükségessé tette volna azt, hogy jogász alelnökön kívül egy műszaki alelnöki állás is rendszeresíttessék, annál is inkább, mivel a bejelentési osztály és a bejelentési tanács vezetése az alelnök feladata.

Minthogy azonban ezidőszerint új állás nem rendszeresíthető, módot kellett adni arra nézve, hogy a hivatal alelnöki állása műszaki képzettséggel bíró egyénnel is betölthető legyen. Megjegyeztetik, hogy úgy Ausztriában, mint Németországban már régóta működnek műszaki képesítésű alelnökök, (Németországban Direktoren) mely rendszer teljesen bevált. A javaslat e rendelkezése tehát egy régen érzett szükségletet és hiányt pótol.

A jelen szakasz 2. bekezdése a hivatal jogász tagjainak képesítését a szabadalmi törvény 24. §-a 2. bekezdése kiegészítéseként szabatosabban írja körül.

A jelen szakasz utolsó bekezdése a szabadalmi hivatal elnökére, alelnökére és állandó tagjaira nézve kifejezetten megállapítja azokat a jogszabályokat, amelyek rájuk mint bírói teendőket ellátó funkcionáriusokra vonatkoznak és amelyek velük szemben eddig is alkalmazást nyertek.

4. §.

A jelen törvényjavaslat 4. §-a a szabadalmi törvény 25. §-a 2. bekezdésének utolsó mondatát azért törli, mert annak, hogy a hivatal elnöke a bejelentési osztály ülésein ne vehessen részt, indokoltsága nincsen és kívánatos, hogy a hivatal főnökének, úgy mint az a rendes bíróságoknál is van, meg legyen a joga, hogyha azt bármely oknál fogva szükségesnek tartja, a bejelentési osztály ülésein elnökölhessen. Az a rendelkezés, mely szerint a bírói osztály ötös tanácsa — eltérőleg az 1895. évi XXXVII. t.-c. rendelkezésétől — 3 műszaki és két jogász tagból alakítandó, a következő indokon alapszik.

A bejelentési tanácsban — amint az már említve volt — a műszaki kérdés lévén előtérben, a tanács tagjainak többsége is műszaki.

Ha már ugyanaz a kérdés feltolyamodás folytán a bírói osztályon kívül kerül eldöntésre, csak természetes, hogy a tanács itt is úgy alakítandó, hogy a műszaki tagok többségben legyenek.

De ugyanígy áll a kérdés akkor is, midőn a bírói osztály nem felfolyamodás folytán, mint másodfok, hanem a hatáskörébe tartozó ügyekben első fokon jár el. A bírói osztály hatáskörébe ugyanis az évtizedeken át előfordult két-három megvonási ügytől eltekintve, kizárólag megsemmisítési és megállapítási ügyek elbírálása és az u. n. bitorlási ügyekből kifolyólag szakvélemény megadása (1895: XXXVII. t.-c. 50. §-a utolsó bekezdése) tartoznak.

Ezen ügyek magvát is főképp műszaki kérdés képezi, mert a megsemmisítési eljárás alapjául ugyanazok a ténykörülmények szolgálnak, melyek a bejelentési osztályon mint felszólalási okok fordulnak elő, ami a szabadalmi törvény 21. és 35. §-ainak egymással való összehasonlításából is kitűnik; a bírói osztályon a megsemmisítési ügyekben tehát ugyanaz a műszaki kérdés döntendő el, mely a bejelentési osztályon is eldöntés tárgya, ahol pedig a műszaki tagok túlsúlyát mindenki szükségesnek tartja, egyébként úgy az osztrák, mint a német szabadalmi törvény szerint is a tanácsok a műszaki tagok túlsúlya mellett alakítandók; ami évtizedes gyakorlatban bevált.

Végül-rá kell mutatni arra is, hogy a tanácsoknak a javasolt módon való megalakítása költségmegtakarítást is jelent, mert egy jogász tag állása feleslegessé válik. De még nagyobb megtakarítás érhető el azáltal, hogy a bírói osztály I. fokon csak hármastanácsban döntött. A rendes bíróságoknál sem található elsőfokon ötös tanácsok. A bírói osztály hármastanácsa,

valamint a szabadalmi tanácsnak ötös tanácsa teljesen kielégítő garancia az ügyek szakszerű és alapos eldöntésére nézve.

5. §.

A szabadalmi tanács elnöki állására nézve a szabadalmi törvény 26. §-a kimondja, hogy a szabadalmi tanács elnöke a Kúriai tanácselnökkel egyenlő ranggal, jelleggel és javadalmazással bír. Az elnök kvalifikációjára nézve további rendelkezést nem tartalmaz. Tekintettel arra, hogy a szabadalmi tanács elnökének hivatalos teendői oly csekély terjedelműek, hogy azok egy munkaerőt nem kötnek le, amennyiben az elnöknek adminisztratív teendői alig vannak, a tanács elé kerülő ügyek száma pedig igen jelentéktelen és a tanácselnöki állásnak mint önálló állásnak fentartása felesleges, miért is az állam pénzügyi érdekei szempontjából is kívánatos és indokolt, hogy a szabadalmi tanácselnöki állás megszüntetése mellett a tanácselnök a királyi Kúria tanácselnökei sorából neveztessek ki.

A Kúriai tanácselnök ebbeli teendői felől a szabadalmi tanács elnöki teendőit is elláthatja, anélkül, hogy ezek bármily részben hátrányt szenvednének, hisz a Kúriai bírák sorából kinevezett szabadalmi tanácsi ülnökök most is mindkét irányban akadálytalanul látják el teendőjüket. Ez a rendszer egyébiránt Ausztriában már évtizedek óta fennáll és teljesen bevált, dacára annak, hogy az ottani szabadalmi tanács jóval nagyobb ügyforgalommal rendelkezik, mint a magyar.

A Horvát-Szlavon- és Dalmátországok között fennállott közjogi kapcsolat megszűnése folytán vált most már lehetségessé a szabadalmi tanács elnöki állásának jelen átszervezése.

A hetes tanácsnak ötösre való leszállítása tekintetében megjegyeztetik, hogy a hetes tanácsok rendszere már mindenütt megszűnt.

Az ötös tanácsokra való áttérés azonkívül pénzügyi szempontból is megtakarítást jelent, mert ha a műszaki ülnökök száma nem is szállítható le, miután a technika különböző ágaira: gépészekre, elektrotechnikára, vegyészetre, stb. tekintettel kell lennünk, de leszállítható a jogász ülnökök száma oly módon, hogy üresedés beállása esetén két állást nem kell betölteni, úgy hogy a jelenlegi hat ülnöki állás négyre lesz leszállítható. A jogászülnökök működési pótlékát a szabadalmi törvény állapítja meg és pedig 1.000 koronában, míg a tanács többi tagjainak és a segédszemélyzetnek működési díjait e törvény rendeleti úton való megállapításra utalta. Miután a tapasztalat azt mutatja, hogy ily díjaknak törvényben való összegszerű megállapítása nem ajánlatos, jelen §. e díjazások megállapítását a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a kereskedelemügyi miniszterre bízta.

6. és 7. §.

A díjak felemeléséről már a szabadalmi törvény 45. §-ának 5. bekezdése gondoskodott akkor, mikor a miniszternek az erre vonatkozó felhatalmazást, habár korlátoltan (50%) megadta.

A díjak még ma is ugyanazok, mint 25 évvel ezelőtt. Ez már magában indokolttá teszi a díjak felemelésére vonatkozó, időközben lejárt felhatalmazás újból való megadását.

Ehhez járul, hogy nemcsak a szabadalmi hivatal személyi és tárgyi kiadásai emelkedtek, hanem az összes létfenntartási költségek annyira emelkedtek, hogy a díjaknak megfelelő magasabb összegben való emelése további indoklásra nem is szorul, még pedig úgy a 45. §-ban, mint a 46 §-ban foglalt díjak tekintetében, melyek között különbséget tenni nem indokolt.

A díjak emelése azonban önként maga után vonja a szegény sorsú feltalálók sorsának megkönnyebbítését, nehogy a magasabb díjak a szegény sorsúak feltalálói tevékenységére bénítólag hassanak. Ezért kellett ezeknek érdekében megfelelő messzemenő rendelkezéseket már magában a javaslat 7. §-ában tenni.

Budapest, 1920. évi szeptember hó 6-án.

*Rubinek Gyula s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.*

1920: XXXV.

153. szám.

A nemzetgyűlés közgazdasági, igazságügyi és
pénzügyi bizottságainak

együttes jelentése

„a találmányi szabadalmakról szóló 1895: XXXVII. t.-c.
egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről“
szóló 128. sz. törvényjavaslat tárgyában.

Tisztelt Nemzetgyűlés!

A bizottságok teljes mértékben hozzájárulnak az indokolásban hangsúlyozott ama felfogáshoz, hogy a szabadalmi díjakat összhangba kell hozni a mai általános pénzügyi helyzettel és ezért a díjak felemelését helyeslik. Nem zárkozhattak el a bizottságok a gyakorlati élet követelte egyéb újítások előtt sem, sőt különös súlyt fektettek arra, hogy ezek az újítások minél tökéletesebb mértékben szolgálják a gyakorlati élet követelményeit.

Ennek megfelelően a 2. §-t akképen tartják kiegészítendőnek, hogy a háborús időbe beleeső szabadalmak közül nemcsak azoknak az oltalmi ideje hosszabbítsassék meg, amelyeket az eredeti fogalmazás állapít meg, hanem azoké is, melyek a jelen törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedése napjáig bejelentettek vagy már engedélyeztetettek is, mert tagadhatatlan, hogy a háborús évek kihatása még teljes súlyával nehezedik gazdasági életünkre és a javaslatban ajánlott időpont kitolandónak mutatkozott. Helyesnek vélték a bizottságok azt is, hogy a meghosszabbítást a szabadalmi bíróság mondja ki és nem a miniszter.

A javaslat 2. §-a után új szakasznak a betoldását tartották szükségesnek a bizottságok. A szabadalmi hivatal ugyanis nagyrészt bírósági teendőket végez és a szabadalmi bírák, úgymint a rendes bírák, külön bírói statusba tartoznak. Régi követelménynek a teljesítését jelenti, ha az eddigi »szabadalmi hivatal« elnevezés »szabadalmi bíróság«-ra változik, aminek logikai következménye a »szabadalmi tanács« nevének átváltoztatása szabadalmi felsőbírósaggá, amely szabadalmi perekben az utolsó fórumot alkotja. A javaslat 3. §-a ezáltal 4. §-sá válván, a bizottságok tudomásul vették,

hogy az 1895 : XXXVII. t.-c. 24. §. első bekezdésében említett, nem állandó tagok intézményét a javaslat csak tévedésből nem kívánta törölni, holott ez az intézmény a valóságban tényleg megszűnt. Amidőn tehát a bizottságok e szakasz átszövegezését javasolják, felsorolták a szabadalmi bíróság személyzetét; és e felsorolásból kihagyták az öt évre kinevezett nem állandó tagokat. A bizottságok azonkívül szükségesnek találják, hogy egyfelől a műszaki képesítésű bírakra a szabadalmi törvény 27. §-ában a szabadalmi ügyvivőkre előírt szakvizsga letétele kötelezővé tétessék, másfelől, hogy a szabadalmi bíróságnál bevált és az 1883 : I. t.-c. 10. §. első bekezdésében említett minősítésű bírák a szabadalmi bíróság vezető állásait is elérhessék.

A szakszerűség biztosításának érdekében nem járulhattak a bizottságok ez eredeti 5. §-hoz, hanem a helyébe lépő 6. §-ban az eddig fennállott intézmény fentartását (de szabadalmi felsőbíróság elnevezéssel) javasolják.

Új szakasz betoldását jelenti a javaslat eredeti 5. és e jelentés átszámolásában 7-tel jelölt §-nak a felvétele, amely szabadalmi perekben a képviselet kérdését régóta érzett szükségnek megfelelő módon óhajtja szabályozni. Köztudomású ugyanis, hogy a szabadalmi perekben túlnyomóan műszaki kérdések dőlnek el. Lehetetlen a képviseleti jogot kizárólag nem műszaki képzettségűekre (ügyvédekre) szorítani. Amint a szabadalmi bíróságnál jogi és műszaki képesítésű bírák vannak, úgy kell helyreállítani a paritást a képviseletben is. De ez még csak anyagi kárt sem jelent az ügyvédekre, mert megvonási per huszonöt év alatt kettő volt, megsemmisítési per pedig évenként 30—50 szokott beérkezni. Ettől eltekintve, végeredményben az a mérvadó, hogy mit kíván a jogkereső közönség érdeke a képviselet kérdésében s a felelet erre csak az lehet, hogy ez az érdek megköveteli, hogy a leg-hivatottabb és a munka érdemi részét végző elemnek, a szabadalmi ügyvivőknek is helyet biztosítsunk a képviseletben.

Az elmondottak szemmeltartásával és a kisebb stiláris módosítások figyelembevételével a bizottságok a következő szövegezését ajánlják:

A 2. §. következőképen hangzanék:

»Az 1914. évi július hó 31-én érvényben volt, valamint a jelen törvény életbelépte napjáig bezárólag bejelentett, vagy már engedélyezett szabadalmaknak az 1895 : XXXVII. t.-c. 17. §-ában megszabott oltalmi idejét a szabadalmi bíróság (3. §.) hat évnél nem hosszabb idővel meghosszabbíthatja még pedig akkor is, ha a szabadalom a jelen törvény életbelépésekor már megszűnt volna.

Az eljárás módozatait a kereskedelemügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

A 2. §. után beszúrt új 3. §. számú szakasz szövege a következő:

»Az 1895 : XXXVII. t.-c. 2^a. § a a következőképen módosul:

Szabadalmi hatóságok:

1. a szabadalmi bíróság,
2. a szabadalmi felsőbíróság.

Székhelye e hatóságoknak Budapest.

A törvényekben vagy rendeletekben előforduló e kifejezés: »Szabadalmi hivatal« helyett »szabadalmi bíróság«-ot, a »szabadalmi tanács« helyett pedig »szabadalmi felsőbíróság«-ot kell érteni.

Az eredeti 3. §. új számozásban 4. §-ának új szövegezése a következő:

»Az 1895 : XXXVII. t.-c. 24. §-a 1., 2. és 3. bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A szabadalmi bíróság áll elnökből, alelnökből, bírákból, segéd- és kezelőszemélyzetből.

Elnök, alelnök és bíró csak az lehet, akinek ítélőbírói képesítése, vagy pedig az 1883 : I. t.-c. 10. §-ában meghatározott minősítés mellett még három évi szabadalomjogi, vagy műszaki gyakorlata van és a szakvizsgát (1895 : XXXVII. t.-c. 27. §.) letette.

Elnökké csak az nevezhető ki aki a szabadalmi, vagy a rendes bíróságnál bírói minőségben legalább öt évet, a bírói státus II. fizetési csoportjában (eddig VI. fizetési rangosztályban) töltött.

A jelen törvény életbeléptekor már kinevezett bíraktól a gyakorlat igazolása és szakvizsga letétele nem kívántatik.

A kereskedelemügyi miniszter által kinevezendő segédszemélyzet minősítésére vagy a rendes bíróság segédszemélyzetéről szóló jogi szabályok, vagy az 1883 : I. t.-c. 10. §-ának rendelkezései irányadók.

A szabadalmi bíróság elnökére, alelnökére és bíráira mindazok a rendelkezések kiterjednek, amelyek az ítélő bírák függetlenségét, elmozdíthatatlanságát, javadalmozását, szabadságidejét és nyugdíjazásának korhatárát szabályozzák.

Az eredeti 4. §., vagyis új számozásban 5. §-nak első két bekezdése helyett a következő változást javasolják a bizottságok:

»Az 1895 : XXXVII. t.-c. 25. §-ának 2. és 3. bekezdései a következőleg módosúlnak:

A bejelentési osztály oly háromtagú tanácsban határoz, amely egy jogi és két műszaki képesítésű bíróból áll.

Az eredeti §. harmadik bekezdésében a javasolt új elnevezéseknek megfelelően a szöveg következőképen változott meg:

»A bírói osztály a bejelentési osztály határozatai ellen benyújtott felfolyamodások fölött a szabadalmi bíróság elnökének vagy helyettesének elnöklete alatt öttagú tanácsban határoz, amely a tanács elnökét is beszámítva két jogi és három műszaki képesítésű bíróból áll. Minden más esetben a bírói osztály a szabadalmi bíróság elnökének vagy helyettesének elnöklete alatt oly háromtagú tanácsban határoz, amely a tanács elnökét is beszámítva egy jogi és két műszaki képesítésű bíróból áll.

Végül e §-nál még a következő betoldás vált szükségessé:

»Az elnök a bejelentési osztály üléseiben mindenkor részt vehet.

Az eredeti 5. most 6. §. az előbb említett okokból új fogalmazást igényelt, mely a következő:

»Az 1895 : XXXVII. t.-c. 26. §-ának első bekezdése a következő rendelkezéssel egészített ki:

Elnökké csak az nevezhető ki, aki a szabadalmi, vagy a rendes bíróságnál bírói minőségben legalább öt évet a bírói status III. fizetési csoportjában (eddig V. fizetési rangosztályban) töltött.

Az 1895 : XXXVII. t.-c. 26. §-ának 3., 4., 5. és 6. bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A szabadalmi felsőbbíróság elnökét évenként nyolc heti szabadságidő illeti, melyre vonatkozólag a kúriai tanácselnököket megillető jogszabályok megfelelően alkalmazandók.

A szabadalmi felsőbbíróság elnökei, valamint a segédszemélyzet működési díjban részesülnek, amelyet a kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg rendelettel állapít meg.

A szabadalmi felsőbbíróság az elnöknek vagy helyettesének elnöklete

alatt öttagú tanácsban határoz, amely az elnököt is beszámítva, három ítélőbírói és két műszaki képesítésű ülnökből áll.«

Az eredeti 5. új 6. szakasz utáni és fent megokolt betoldás, mint új 7. §. a következő:

»Az 1895 : XXXVII. t.-c. 27. §-ának 3. bekezdése a következőképen módosul:

A szabadalmak megsemmisítésére és megvonására irányuló perekben a felek és a külföldi szabadalomtulajdonosok képviselői (1895 : XXXVII. t.-c. 15. §.) ügyvéd vagy hatóságilag jogosított szabadalmi ügyvivő által kötelesek magukat képviseltetni.«

Az eredeti 6., most 8. §. első bekezdésének a végéhez még teendő: »vagy leszállíthatja«.

Az eredeti 7., most 9. §. változatlanul megmarad, de a hivatkozásoknál irandó:

a harmadik sorban »(45. §. 2. bekezdés« helyett)« (1895 : XXXVII. t.-c. 45. §. 2. bekezdés)«;

a 4. sorban »(1895 : XXXVII. t.-c. 45. §. 4. bek.) és végül

a 4. sor vége és 5. sor eleje helyett »az 1895 : XXXVII. t.-c. 46. §. 1—3.«

Az eredeti 8. §. új számozásban 10. §-nál az első sorban »4« helyett »5« és »5« helyett »6« irandó; »öttagú« szó után »illetve háromtagú« illesztendő be.

Az eredeti 9. §., új 11. §. utolsóelőtti sorában az »és« helyébe vessző és »igazságügyminiszter« szó után »és a pénzügyminiszter« irandó.

Az előadottak alapján kérjük a t. Nemzetgyűlést, hogy a törvényjavaslatot a közgazdasági, igazságügyi és a pénzügyi bizottság fent ismertetett módosításait feltüntető mellékelt szövegezésben általánosságban és részleteiben is elfogadni méltóztassék.

Kelt Budapesten, a közgazdasági, igazságügyi és pénzügyi bizottság 1920. évi október hó 19-én tartott együttes üléséből.

Czettler Jenő s. k.,
az együttes bizottság elnöke.

Herrmann Miksa s. k.,
az együttes bizottság előadója.

A lemondás tudomásul vétetik és az így megüresedett bizottsági tagsági hely betöltése iránt később fogok a t. Nemzetgyűlésnek indítványt tenni.

Jelentem a t. Nemzetgyűlésnek, hogy Ruzits Ferenc budapesti lakos összeférhetlenségi bejelentést tett Rupert Reszö képviselő ur ellen.

Miután a bejelentés a házszabályok 144. §-ában előirt kellékeket nélkülözi, a bejelentést a Nemzetgyűlés irattárába helyeztettem.

Bemutatom a t. Nemzetgyűlésnek Baranya vármegye közönségének kétféle feliratát, az alkotmányos rend és jogbiztonság helyreállítása, valamint a nemzetiségi kisebbségek ministeriumának megszüntetése tárgyában;

Csanád vármegye közönségének feliratát gróf Károlyi Mihály és ministertársainak, valamint Hock Jánosnak, a Nemzeti Tanács elnökének vád alá helyezése tárgyában; *(Helyeslés.)*

Hont vármegye közönségének feliratát az iránt, hogy a Magyar Nemzeti Hadsereg végleges megszervezésénél a m. kir. honvédség állíttassék vissza;

Zemplén vármegye közönségének kétféle feliratát a gabonaárak leszállítása, valamint a nemzetiségi kisebbségek ministeriumának megszüntetése tárgyában. *(Helyeslés jobbfelől.)*

A feliratok a házszabályok 242. §-a értelmében előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett kiadatnak a kérvényi bizottságnak.

Jelentem a t. Nemzetgyűlésnek, hogy a holnapi ülésen a honvédelmi minister ur válaszolni kíván Rupert Reszö képviselő urnak a polgári személyeknek a katonai hatóságok és bíróságok eljárása alól való kivétele tárgyában, valamint Tasnádi Kovács József képviselő urnak honvéd főtisztek mellözése miatt előterjesztett interpellációira.

Jelentem továbbá, hogy Vasadi Balogh György és Zákány Gyula képviselő urak sürgős interpellációra kértek tőlem engedélyt. Én az engedélyt megadtam, és javasolom, hogy az interpellációk meghallgatására délután 1 órakor térjünk át. Természetes, hogy ha hamarabb végeznénk a napirenddel, akkor közvetlenül a napirend bevégzése után fogunk az interpellációkra áttérni, ha a t. Nemzetgyűlés ehhez hozzájárul. *(Helyeslés.)*

Méltóztatnak ehhez hozzájárulni? *(Igen!)*
Akkor ezt határozatképen kimondom.

Következik napirend szerint a találmányi szabadalmakról szóló 1895: XXVII. tc. egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről a kereskedelemügyi minister ur törvényjavaslata.

Az előadó urat illeti a szó.

Herrmann Miksa előadó: T. Nemzetgyűlés! A törvényjavaslatnak tulajdonképeni célja a szabadalmi illetékeknek olyan új megállapítása, hogy azok összhangzásba hozassanak az országnak pénzügyi helyzetével, különösen pénzünknek elértéktelenedésével.

Emellett a törekvés az is volt, hogy az oltalmi idő hosszabbíttassék meg, tekintettel azokra a károokra, amelyeket a háborus állapot a szabadalmak értékesítésénél előidézett. Ehhez fűződött azután az eredeti javaslatban még bizonyos intézkedés a szabadalmi hivatal szervezkedésére vonatkozólag és kihatással volt a szabadalmi tanácsra is. Amikor a törvényjavaslat már a nyilvánosságra került, még bizonyos változtatások iránt is terjesztettek elő kérelmeket; az érdekeltség óhajlásait előhozta és a kereskedelemügyi minister ur nem is tért ki — igen helyes érzékkel — ezeknek a kéréseknek a honorálása elől, hosszabb tanácskozásokat folytatott az érdekeltséggel. Ez volt az oka annak, hogy a bizottsági jelentés nem egy pontban tetemesen eltér az eredeti törvényjavaslattól. Minthogy azonban ezek az eltérések mind megjelik okukat a speciális viszonyokban és különösen minthogy ezek megvalósítják azt a törekvést, amely tulajdonképen már 25 év óta folytonosan megnyilatkozik, hogy t. i. a munkának legnagyobb részét végző műszaki birói személyzet és a jogi képesítési személyzet között a paritás helyreállíttassék és ezek az intézkedések épen alkalmasak arra, hogy ezt az egyenlőséget, az én nézetem szerint, méltányosan helyreállítsák: mindezt elfogadta a bizottság és elfogadta a kereskedelemügyi minister ur is.

Egy új intézkedés lett volna a felső foknak a megváltoztatása, de épen ezeken a tanácskozásokon kiderült, hogy helyesebb, ha megmarad az a szervi beosztás, mely ma is megvan, hogy t. i. a szabadalmi tanács fentartassék, ha más elnevezéssel is, azért, mert a külföld — és különösen a külföld — nagyon elismerte azt a jogalkotást, hogy a szabadalmi ügyeket önmagukba zártan, függetlenül minden egyéb birói fórumtól, kezdetétől végig le lehet tárgyalni, amiben valamennyien a szakszerűség biztosítását látták. Ennek következtében megmaradt ezentúl is ez a második fok mint önálló intézmény; azonban a helyesebb elnevezés szempontjából kívánatosnak mutatkozott, hogy az első fórum, amely eddig a szabadalmi hivatal nevével viseli, most a szabadalmi bírósággá alakíttassék át és ennek a felsőbb foka legyen azután a szabadalmi tanács helyett a szabadalmi felsőbb bíróság.

A felsőbb bíróságnak a szervezetén tulajdonképen nem változott semmi. A szabadalmi hivatalnál, amely szabadalmi bírósággá lett, a változás igen méltányosan abban áll, hogy a legmagasabb állásokat is elérhetik a már bevált műszaki képesítésű bírák, a kívánt minősítésnél pedig megkivántatják új követelményként az új bíráktól három évi műszaki, vagy szabadalmi bírósági tevékenység és azután egy bizonyos vizsgának a letétele is. A paritás helyreállítását célozza az az intézkedés is, hogy a szabadalmi ügyvivők és az ügyvédek munkaköre között az egyenlőség helyreállíttassék a semmisítési perekben is.

Mint hogy az eredeti törvényjavaslat lényege megmaradt, a tulajdonképeni indító ok is megmaradt; kérem a t. Nemzetgyűlést, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadni méltóztassék, a részletekben azonban méltóztassék eltérni a törvényjavaslatnak eredeti szövegezésétől és méltóztassék elfogadni a részletekben azokat a változtatásokat, amelyek az együttes bizottságok jelentésében megvannak. *(Általános helyeslés.)*

Elnök: Szólásra következik?

Bródy Ernő jegyző: Rassay Károly!

Rassay Károly: T. Nemzetgyűlés! Őszintén megvallva, az előttünk fekvő törvényjavaslatot nem valami nagy örömmel üdvözöltem, mert általában véve ugyanolyan kodifikacionális munkának tekintem, mint amilyen mostanában nagyon divatos, amely egy alárendelt jelentőségű, sokszor igen kicsiny szempontokat követő cél érdekében nagy kihatású, közjogi, közigazgatási, pénzügyi, esetleg magánjogi kihatású rendelkezéseket vesz fel anélkül, hogy az ezzel a kérdéssel kapcsolatos összes problémákat igyekezne megoldani. Ezzel azután az ilyen törvényjavaslat nemcsak hogy a jogrendben hoz létre bizonyos zavart, hanem azt a káros célt is eléri, hogy magukat a problémákat, amelyeket meg kellene oldani, leveszi a napirendről és kiveszi mintegy a közvéleménynek az érlelő érdeklődéséből.

Ez a javaslat, amely most a t. Nemzetgyűlés előtt fekszik, ugyancsak egy novelláris intézkedés, amely — amint a t. előadó ur meghatározó őszinteséggel mondotta — jóformán kizárólag pénzügyi célt szolgál. En nem akarom vita tárgyává tenni, hogy vajjon a szabadalmi díjaknak, amelyek a régi törvény szerint, ha jól emlékszem, 10 vagy 20 K-tól 500 K-ig terjedhető összegben voltak megállapítva, a felemelése olyan fontos pénzügyi szempont-e, hogy ezért a szabadalmi törvénynek igen súlyos, magánjogi kihatású rendelkezéseit is incidentálisan igyekezzünk megoldani.

Őszintén megvallva, nem tudom megérteni, hogyha már a szabadalmi törvényhez hozzányult a t. kormány, hogy akkor vajjon miért nem vette elő a szabadalmi törvénynek már évekkal ezelőtt, ha jól emlékszem 1916-ban a közvéleményben, a szaksajtóban egyaránt letárgyalt tervezetét és miért nem igyekezett ezt a bizony meglehetősen alárendelt jelentőségű pénzügyi szempontot s azután a meghosszabbításnak igen kétes értékű kérdését ebbe a szerves tervezetbe belekapcsolni. Azt hiszem, hogy idő szempontjából igazán ráértünk volna ezt a szerves kodifikacionális munkát letárgyalni.

Csak két szempontot említek meg, illetőleg az általam említett 1916-iki régi tervezetnek két intézkedését, amelyet véleményem szerint nem lett volna szabad mellőzni akkor, amidőn ezt a javaslatot a t. kormány idehozta. Az egyik a kényszerengedélyek kérdése, amellyel vélemé-

nyem szerint foglalkoznia kellett volna, különös tekintettel a javaslatban tervezett meghosszabbítás gondolatára. A másik pedig az alkalmazottak találmányának a kérdése, amelynek megoldása a régi, elavult, idejét múlt szabadalmi törvénnyel szemben igazán szociális lett volna, keresztény is lett volna és demokratikus intézmény is lett volna, ha megfelelő formában ebben a törvénytervezetben előterjesztették volna.

Mint hogy azonban én a magam részéről nem akarok ugyanabba a hibába esni, amit itt kifogásolok, vagyis hogy incidentálisan dobjak bele a vitába olyan kérdéseket, amelyek hosszabb megfontolást és tárgyalást igényelnek, — nagyon örülök, hogy a t. előadó ur is egyetért velem — azért én a magam részéről nem kívánok ez alkalommal ebben a tekintetben módosítást ajánlani, abban a reményben, hogy a kormány mégis csak előveszi ezt a szerves törvényelőkészítő munkálatot és ide fogja hozni a háznak egy olyan nagy pauzájában, amidőn az unalomtól nem tudunk mit csinálni, hogy akkor végre ezt letárgyaljuk. Egyelőre csak magával a törvényjavaslattal leszek bátor foglalkozni és pedig a törvényjavaslat 2. §-ában foglalt igen súlyosan kifogásolható rendelkezéssel, amely a szabadalmak meghosszabbítására vonatkozik.

Nem foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy vajjon helyes-e és indokolt-e a mi viszonyaink között követni azt a példát, amely a találmányi szabadalmak lejárt idejét meghosszabbítja, mert hiszen már maga az indokolás is meglehetősen vergődve foglalkozik ezzel a kérdéssel és maga is felveti, hogy bizony ez ellen nagyon sok érvet lehet felhozni. Ha azonban már mégis belementünk ebbe a magánjogi kihatású rendelkezésbe, akkor véleményem szerint akként kellett volna ezt a rendelkezést a törvénybe beiktatni, hogy annak a szabadalmi bíróságnak, amely ezen kérdés felett fog dönteni, legyen bizonyos zsinórmértéke. Ez a zsinórmérték pedig nem lehet más, mint hogy a tényleges sérelmet tegye mérlegelés tárgyává, amely azáltal érhetett valakit, hogy találmányát de facto nem gyakorolhatta, másrészt pedig mérlegelnie kellene azt, hogy a találmányi szabadalmak meghosszabbítása nem okoz-e valami közgazdasági hátrányt általában véve. Ezeknek a garanciáknak magába a törvény szövegébe való beillesztése nélkül nem tudnám nyugodt lélekkel megszavazni ezt a rendelkezést, mert a találmány önmagában véve nem közgazdasági előny.

Addig az időpontig, amíg ösztönzi az egyéni vállalkozást s nagyobb kihasználtság reményében, hogy valami újat, valami iparilag értékesíthető gondolatot produkáljon, addig a találmány a közgazdasági élet emeltyűje lehet, attól a pillanattól fogva azonban, hogy megvan a szabadalom, kétségtelen, hogy ez a közgazdasági életre hátrányos. De ha hátrányos általán-

ban véve, hátrányos még inkább a mi gazdaságilag leromlott viszonyaink között.

Legyen szabad egy példára rámutatnom. Ha például nálunk valaki egy exportra alkalmas ipari találmány birtokában van, bizonyára közgazdaságilag nem előny az, hogy ezt a találmányt egyedül és kizárólagosan bírja, még abban az esetben sem, ha ő annak a kihasználására és az export céljait szolgáló kiaknázására tőkénél fogva vagy egyéb szempontokból elég erős. Igaz, hogy a törvény ad valamelyes remédiomot, de mindig csak abból indulva ki, hogy amennyiben a belföldi szükségletet nem kielégítő módon gyakorolja az illető a maga találmányi szabadalmát. Ilyen esetben véleményem szerint a szabadalmi hivatalnak a meghosszabbítást nem volna szabad megadni, mert az általános közgazdasági érdek feltétlenül fellette áll annak a bizonyos kétes egyéni érdekérelemnek, amely a találmánynak nem, vagy nem kellő használata miatt érhet a találmány birtokosát.

A részletes tárgyalásnál bátor leszek tehát a 2. §-hoz egy ilyen módosítást benyújtani és azt hiszem, hogy úgy a minister ur, mint az előadó ur szivesek lesznek ehhez hozzájárulni, mert hiszen tulajdonképen semmi egyebet nem célzok vele, mint azt, hogy ez a gondolat, amely a meghosszabbításban rejlik, precíze legyen kifejezve magában a törvény szövegében.

A második kérdés, amely ugyancsak a 2. §-nál merül fel, — kénytelen vagyok vele itt foglalkozni, mert nem annyira részletkérdés, mint inkább az egésznek gondolatába illik be — az, hogy amikor megadjuk az egyéni érdekek kielégítésére a meghosszabbítás lehetőségét, ugyanakkor nem gondoskodunk arról, hogy ha valaki azt a találmányi szabadalmat már lejárt után igénybevette és gyakorolta, — helyesebben használta az azzal védett, mondjuk, ipari gondolatot, — ezt sérelem ne érhesse, mert amennyiben a szabadalom újra megadatik, gondoskodni kell arról, hogy ez ne érintse azoknak az érdekét, akik a lejárt szabadalmat a törvény alapján jóhiszeműen igénybe vették. Azt hiszem, hogy az előadó ur szives lesz majd ehhez a módosításhoz is hozzájárulni, mert hiszen ezeket az érdekeket feltétlenül meg kell védeni.

Még csak annyit vagyok bátor megjegyezni, hogy magában a törvényjavaslatban, bár a domináló gondolat a pénzügyi érdekek kielégítése volt, épen ezt nem találtam meg. A törvényjavaslatnak idevonatkozó 6. §-a ugyanis kijelenti, hogy a minister rendeletileg felemelheti vagy leszállíthatja azokat az illetekeket, amelyeket a régi szabadalmi törvény alapján lehetett szedni, azonban nem látok intézkedést aziránt, hogy épen ezen meghosszabbítási időre lehetséges lesz-e majd ezen rendelkezés alapján azokat a bizonyos díjakat akár felemelni, akár leszállítani, akár csak meg is állapítani. Véleményem szerint tehát már itt a törvényben

kellene intézkedni aziránt, hogy a 15 évet meghaladó — mert ugyebár, a régi szabadalmi törvény csak 15 évre szabja meg a díjakat — szabadalmi díjakat a minister rendelettel megállapíthassa és meggondolandó volna azután az is, hogy nem kellene-e itt kimondani, hogy ezeket a díjakat egy összegben előre kell lefizetni, mert ez mindenesetre bizonyos fokmérője volna annak az érdekeltségnek is, amely azzal áll elő, hogy találmányi szabadalmát a közérdeknek, sőt talán a magánérdeknek rovására is meghosszabbítsák.

Abban a reményben, hogy ezeket a szempontokat a részletes tárgyalásnál az előadó ur is honorálni fogja, a javaslatot elfogadom. *(Helyeslés.)*

Elnök: A minister ur kíván szólni.

Rubinek Gyula kereskedelemügyi minister: T. Nemzetgyűlés! Rassay Károly t. képviselőtársam felszólalására legyen szabad ezen kis törvényjavaslat benyújtásának indokolásául előadni azt, ami egyáltalán minden általa felsorolt és kifogásolt más javaslatnál is a benyújtás okául szolgált. Ez az ok egyszerűen a pénzügyi érdek, amely sürgős és amely nem engedi meg, hogy az a terjedelmes kész munkálat, amely a kereskedelemügyi ministeriumban 1916-ban megszerkesztetett, beterjesztessék, miután e javaslat tárgyalása az érdekeltséggel hosszabb időt igényel és tényleg nem olyan aktuális, — mire maga a t. felszólaló képviselő ur is célzott — hogy most a t. Nemzetgyűlés elé jöjjünk vele. Viszont a pénzügyminister ur — akinek kötelessége gondoskodni arról, hogy az államháztartás egyensúlya minél előbb helyreállíttassék — igen helyesen kívánta és követelte a díjak revízióját és azt, hogy egy novelláris intézkedéssel tegyük ezt lehetővé.

Ami t. képviselőtársam konkrét javaslatait illeti, ezek ugyanolyan természetűek, hogy önmaguktól is érthetők, mert hiszen nem tudom elképzelni, hogy az a bíróság, amely dönteni hivatott egy-egy szabadalom sorsa felett, ne a közgazdasági szempontok által vezéreltesse magát, de semmi kifogásom vagy észrevételem nincs az ellen, hogy ez magában a törvényben is kifejeztessék és amennyiben t. képviselőtársam erre vonatkozólag a részleteknél előterjesztésekkel él, én a magam részéről azok ellen semmi kifogást nem teszek.

Egyébként kérem, hogy az előadó ur javaslatához képest a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadni méltóztassék. *(Helyeslés.)*

Elnök: Szólásra senki sincs feljegyezve. Kíván még valaki szólni? *(Senki sem.)* Ha senki sem kíván szólni, akkor a vitát bekezeszem.

Következik a határozathozatal. Felteszem a kérdést: méltóztatik-e ezen törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául

elfogadni, igen vagy nem? *(Igen.)* A törvényjavaslat általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadtatott.

Következik a részletes tárgyalás, és pedig először a cím.

Bródy Ernő jegyző *(olvassa a törvényjavaslat címét és 1. §-át, amelyek észrevétel nélkül elfogadtatnak. Olvassa a 2. §-t).* Rassay Károly!

Rassay Károly: T. Nemzetgyűlés! Az általános vitánál elmondottak alapján bátor vagyok e szakaszhoz módosítást benyújtani. A módosítás abban a keretben mozog, amelyet már bátor voltam előadni, ezenkívül kénytelen vagyok a figyelmet a szakasz szövegezésének félreértésre alkalmas adható egyes hibáira, amelyekre nézve szintén módosítást terjesztek elő.

A 2. § első sorában foglalt rendelkezés szerint ugyanis meghosszabbíthatók azok a szabadalmak, amelyek 1914. évi július hó 31-ig érvényben voltak, valamint a jelen törvény életbelépésének napjáig bezárólag bejelentett vagy már engedélyezett szabadalmak. Ugyanezen bekezdés utolsó sora pedig azt mondja, hogy »ha a szabadalom oltalma a jelen törvény életbelépéséig már megszűnt volna«. Ebből az következik, hogy minden szabadalom meghosszabbítható, melyet a jelen törvény életbelépése napjáig bezárólag bejelentettek. Ha nem tesszük ki kifejezetten azt, hogy a július 31-ike utáni idő és a törvény életbeléptének napja között bejelentett szabadalmakról van szó, ez azt jelenti, hogy minden szabadalom, amely e törvény életbelépése előtt már bejelentetett, meghosszabbítható. Ez volna az egyik módosítás.

Ugyanezen bekezdés utolsó sorában ki van mondva, hogy meghosszabbítható az ilyen szabadalom akkor is, ha a szabadalom oltalma a jelen törvény életbelépésekor már megszűnt volna. Nem hiszem, hogy a törvény azt célozná, hogy akkor is megadassék a meghosszabbítás, ha a megszűnés oka pl. lemondás vagy a szabadalmi díjnak nemfizetése volt, amely a törvény terminológiája szerint szintén megszűnési eset, mert hiszen mindkét esetben oly kevés szándék mutatkozott a szabadalom fentartásához, hogy nem indokolt annak meghosszabbítása. Ennélfogva itt is bátor vagyok azt a módosítást benyújtani, hogy a jelen törvény életbelépésekor »az oltalmi idő lejártá következtében« már megszűnt volna.

Elnök: Kiván az előadó ur szólni?

Herrmann Miksa előadó: Hozzájárulok a Rassay Károly képviselő ur által javasolt módosításhoz.

Elnök: Szólásra következik? *(Senki.)* Kiván még valaki szólni? *(Senki.)* Ha senki sem kíván szólni, a vitát berekesztem.

Következik a határozathozatal.

Méltóztatnak kívánni, hogy a Rassay képviselő ur módosításai felolvastassanak? *(Igen!)* Kérem a módosításokat felolvasni.

Bródy Ernő jegyző *(olvassa).*

»Indítványozom, hogy:

1. A 2. § első bekezdésének első sorában a »valamint« szó után felvétesse a következő szavak: »az ezen nap után«,

2. a 2. § első bekezdésének utolsóelőtti sorában az »életbelépésekor« szó után felvétesse a következő szavak: »az oltalmi idő lejártá következtében«.

A 2. § első bekezdése után új bekezdéseként felvétesse a következő rendelkezések:

»A szabadalom meghosszabbításának csak abban az esetben van helye, ha a találmányt a háboru vagy az azt követő rendkívüli gazdasági viszonyok következtében egyáltalában nem, vagy csak nem kellő mérvben lehetett alkalmazásba venni és a meghosszabbítás közgazdasági szempontból sem hátrányos.«

»A már megszűnt szabadalom meghosszabbítása esetében arra nézve, aki a találmányt az ország területén az 1895: XXXVII. tc. 22. §-a alapján szabadalmi oltalom nélkül használta, vagy a felhasználásra szükséges be rendezést létesítette, — az 1895: XXXVII. tc. 12. §-a irányadó.«

Elnök: Ha hozzájárulni méltóztatnak, a kérdést akként fogom feltenni, vajjon a Nemzetgyűlés elfogadja-e változatlanul a második szakaszt, szemben Rassay Károly képviselő ur által módosított szöveggel. Ha a Nemzetgyűlés a második szakaszt változatlanul fogadja el, úgy eszik Rassay Károly képviselő ur módosítása, ha pedig nem, a 2. § a képviselő ur módosításával fogadtatik el. Méltóztatnak a kérdés ekéinti feltevéséhez hozzájárulni? *(Igen!)* Felteszem a kérdést: méltóztatnak-e a törvényjavaslat 2. §-át változatlanul elfogadni, szemben a Rassay Károly képviselő ur által tett módosítással, igen vagy nem? *(Nem!)* Tehát a 2. § Rassay Károly képviselő ur módosításával fogadtatott el.

Következik a 3. §.

Bródy Ernő jegyző *(olvassa):*

Herrmann Miksa előadó: Az előadói javaslat szerint az eredeti 2. §. után új betoldás következik 3. szakaszképen. Ezt a szakaszt méltóztatott felolvasni?

Bródy Ernő jegyző: Igen!

Herrmann Miksa előadó: Akkor a szakaszt elfogadom.

Elnök: Felteszem a kérdést: méltóztatik-e a 3. §-t eredeti szövegezésében elfogadni? *(Igen!)* A 3. §. elfogadtatott.

Következik a 4. §.

Bródy Ernő jegyző *(olvassa a törvényjavaslat 5—11. §-ait, amelyek észrevétel nélkül elfogadtatnak).*

Elnök: E törvényjavaslat tehát úgy általánosságban, mint részleteiben a tett módosításokkal elfogadtatott. A harmadszori olvasásra nézve a napirendi javaslatom keretében fogok indítványt tenni.

vizsga letételét követelni. Joga van továbbá ezek részére a többi tisztviselőkkel szemben az előléptetésnél és az illetmények megállapításánál kivételes szabályokat felállítani.

(3) A pénzügyminiszternek joga van továbbá a budapesti központi díj- és illetékkiszabási hivatal szervezetét is módosítani, és különösen az illeték kezelését a számvevőség helyett külön illetékkezelési tisztviselőkre bízni.

(4) Joga van végül a pénzügyminiszternek arra, hogy az illetékek felülvizsgálatát az 1887. évi XLV., illetve 1889. évi XXVIII. törvényben szabályozott rendszertől eltérően újból rendelettel szabályozza és ebből a célból akár a pénzügyigazgatóságok kebelében, akár a pénzügyminisztériumban külön szervet létesítsen.

138. §. Záró-rendelkezés.

Ezt a törvényt a pénzügyminiszter hajtja végre, aki a bírói eljárásra vonatkozó részeiben az igazságügyminiszterrel, a törvényben felsorolt egyéb esetekben pedig a belügyi, illetve a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve jár el.⁽¹⁾

XXXV. TÖRVÉNYCIKK

a találmányi szabadalmakról szóló 1895: XXXVII. törvénycikk egyes rendelkezéseinek módosításáról és kiegészítéséről.⁽²⁾

(Kihirdettetett az Országos Törvénytárnak 1920. évi november hó 11. napján kiadott 23. számában.)

1. §. A találmányi szabadalmakról szóló 1895: XXXVII. t.-c. 15. §. 1. bekezdése a következő rendelkezéssel egészített ki:

Ha azonban a meghatalmazás ügyvéd vagy hatóságilag jogosított ügyvivő részére szól, tekintet nélkül arra, hogy azt belföldön vagy külföldön állították-e ki, elég, ha a kiállító azt sajátkezűleg aláírta.

2. §. Az 1914. évi július hó 31-én érvényben volt, valamint az ezen nap után a jelen törvény életbelépte napjáig bezárólag bejelentett, vagy már engedélyezett szabadalmaknak az 1895: XXXVII. t.-c. 17. §-ában megszabott idejét a szabadalmi bíróság (3. §.) hat évnél nem hosszabb idővel meghosszabbíthatja, még pedig akkor is, ha a szabadalom a jelen törvény életbelépésekor az oltalmi idő lejártá következében már megszűnt volna.

A szabadalom meghosszabbításának csak abban az esetben van helye, ha a találmányt a háború vagy az azt követő rendkívüli gazdasági viszonyok következtében egyáltalában nem vagy csak nem kellő mérvben lehetett alkalmazásba venni és a meghosszabbítás közgazdasági szempontból nem hátrányos.

A már megszűnt szabadalom meghosszabbítása esetében arra nézve, aki a találmányt az ország területén az 1895: XXXVII. t.-cikk 22. §-a alapján szabadalmi oltalom nélkül használta vagy felhasználásra szükséges berendezést létesített, az 1895: XXXVII. t.-c. 12. §-a irányadó.

(1) E t.-c. életbeléptetéséről (1920. nov. 1.) az 1920. okt. 28. 103,700/920. P. M. sz. r. rendelkezik (Bp. K. okt. 30. 250. sz.).

(2) A törvényjavaslatot a kereskedelemügyi miniszter 1920. szept. 6. nyújtotta be 128. sz. a. — A nemzetgyűlés közgazdasági, igazságügyi és pénzügyi bizottságainak együttes jelentése: 1920. okt. 19. 153. sz. a. Nemzetgyűlési tárgyalás: 1920. okt. 26. a 117. ülésben; harmadszori olvasás: 1920. okt. 27. a 118. ülésben. — Korábbi törvények: 1895: XXXVII. t.-c., 1908: LII. t.-c. 4. §., 1912. LV: t.-c. 6. §., 1913: XII. t.-c.

Az eljárás módozatait a kereskedelemügyi ~~miniszter~~ rendelettel állapítja

~~meg.~~

3. §. Az 1895 : XXXVII. t.-c. 23. §-a a következőképpen módosul:

Szabadalmi hatóságok:

1. a szabadalmi bíróság,⁽²⁾

2. a szabadalmi felsőbíróság.⁽²⁾

Székhelye e hatóságoknak Budapest.

A törvényekben vagy rendeletekben előforduló e kifejezés: «Szabadalmi hivatal» helyett «szabadalmi bíróság»-ot, «szabadalmi tanács» helyett pedig «szabadalmi felsőbíróság»-ot kell érteni.

4. §. Az 1895 : XXXVII. t.-c. 24. §-a 1., 2. és 3. bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A szabadalmi bíróság áll: elnökből, alelnökből, bírákból, segéd- és kezelőszemélyzetből.

Elnök, alelnök és bíró csak az lehet, akinek ítélőbírói képesítése, vagy pedig az 1883 : I. t.-c. 10. §-ában meghatározott minősítés mellett még három évi szabadalomjogi vagy műszaki gyakorlata van és a szakvizsgát (1895 : XXXVII. t.-c. 27. §.) letette.

(Elnökké csak az nevezhető ki, aki a szabadalmi vagy a rendes bíróságnál bírói minőségben legalább öt évet a bírói státus II. fizetési csoportjában (eddig VI. fizetési rangosztályban) töltött.)

A jelen törvény életbeléptekor már kinevezett bíraktól a gyakorlat igazolása és szakvizsga letétele nem kívántatik.

A kereskedelemügyi miniszter által kinevezendő segédszemélyzet minősítésére vagy a rendes bíróság segédszemélyzetéről szóló jogi szabályok, vagy az 1883 : I. t.-c. 10. §-ának rendelkezései irányadók.

A szabadalmi bíróság elnökére, alelnökére és bíráira mindazok a rendelkezések kiterjednek, amelyek az ítélőbírák függetlenségét, elmozdíthatatlanságát, javadalmazását, szabadságidejét és nyugdíjazásának korhatárát szabályozzák.⁽²⁾

5. §.⁽³⁾ Az 1895 : XXXVII. t.-c. 25. §-ának 2. és 3. bekezdései a követ-

⁽³⁾ V. ö. 10. §.

kezőleg módosulnak:

A bejelentési osztály oly háromtagú tanácsban határoz, amely egy jogi és két műszaki képesítésű bíróból áll.

A bírói osztály a bejelentési osztály határozatai ellen benyújtott felfolyamodások felett a szabadalmi bíróság elnökének vagy helyettesének elnöklete alatt öttagú tanácsban határoz, amely a tanács elnökét is beszámítva két jogi és három műszaki képesítésű bíróból áll. Minden más esetben a bírói osztály a szabadalmi bíróság elnökének vagy helyettesének elnöklete alatt oly háromtagú tanácsban határoz, amely a tanács elnökét is beszámítva, egy jogi és két műszaki képesítésű bíróból áll.

Az elnök a bejelentési osztály üléseiben mindenkor részt vehet.

6. §. Az 1895 : XXXVII. t.-c. 26. §-ának első bekezdése a következő rendelkezéssel egészítettik ki:

Elnökké csak az nevezhető ki, aki a szabadalmi vagy rendes bíróság-

(1) L. a 74,660/920. K. M. sz. r. (Bp. K. nov. 21. 268. sz.).

(2) V. ö. 2. §.; l. a 11. §. jegyzetét.

nál bírói minőségben legalább öt évet a bírói státus III. fizetési csoportjában (eddig V. fizetési rangosztályban) töltött.

Az 1895 : XXXVII. t.-c. 26. §-ának 3., 4., 5. és 6. bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A szabadalmi felsőbbíróság elnökét évenként nyolcheti szabadságidő illeti, melyre vonatkozólag a kuriai tanácselnököket megillető jogszabályok megfelelően alkalmazandók.

A szabadalmi felsőbbíróság ülnökei, valamint a segédszemélyzet működési díjban részesülnek, amelyet a kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg rendelettel állapít meg.

A szabadalmi felsőbbíróság az elnöknek vagy helyettesének elnöklete alatt öttagú tanácsban határoz, amely az elnököt is beszámítva, három ítélebírói és két műszaki képesítésű ülnökből áll.⁽¹⁾

7. §. Az 1895 : XXXVII. t.-c. 27. §-ának 3. bekezdése a következőképpen módosul:

A szabadalmak megsemmisítésére és megvonására irányuló perekben a felek és a külföldi szabadalomtulajdonosok képviselői (1895 : XXXVII. t.-c. 15. §.) ügyvéd vagy hatóságilag jogosított szabadalmi ügyvivő által kötelesek magukat képviseltetni.

8. §. A magyar királyi kereskedelemügyi miniszter az 1895 : XXXVII. t.-c. 45. és 46. §-ában megállapított díjakat a törvényhozás további rendelkezéséig a magyar királyi pénzügyminiszterrel egyetértve rendelettel felemelheti vagy leszállíthatja.

Az 1895 : XXXVII. t.-c. 45. §-ának 5. bekezdése hatályát veszti.⁽¹⁾

9. §. Aki vagyontalanságát szegénységi bizonyítvánnyal igazolja vagy kimutatja, hogy napi keresetre van utalva, annak a bejelentési díjat, továbbá a leírás módosítása után járó díjat (1895 : XXXVII. t.-c. 45. §. 2. bekezdése), a pótszabadalomért járó díjat (1895 : XXXVII. t.-c. 45. §. 4. bekezdése), az első-, másod- és harmadévi díjat és végül az 1895 : XXXVII. t.-c. 46. §. 1—3. pontjaiban meghatározott díjakat hitelezni lehet és ha a szabadalom a negyedik év kezdetén megszűnik, teljesen el is lehet engedni.

Az 1895 : XXXVII. t.-c. 45. §-ának utolsóelőtti bekezdése hatályát veszti.

10. §. Jelen törvény 5. és 6. §-ának az öttagú, illetve háromtagú tanácsra vonatkozó rendelkezései azokban az ügyekben is alkalmazást nyernek, amelyekben e törvény életbelépése előtt az eddigi szabályok szerint alakított tanácsban már tárgyalást tartottak.

11. §. Jelen törvény életbelépésének napját a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

Ezt a törvényt a kereskedelemügyi miniszter, az igazságügyminiszter és a pénzügyminiszter hajtja végre.⁽¹⁾

(1) E t.-c. életbeléptetéséről (1920. dec. 1. kivéve a 4. §. 3. bek.) és végrehajtásáról az 1920. nov. 17. 74,660/920. K. M. sz. r. intézkedik (Bp. K. nov. 21. 268. sz.).

1920. nov. 24. 74,825/920. K. M. sz. r. a szabadalmi hivatal és törvény illetve a szabadalmi bíróság és felsőbbíróság szervezeti és ügyviteli szabályzatának módosítása és kiegészítése tárgyában (Bp. K. nov. 30. 275. sz.).

1920. évi 78,037. K. M. sz. r. a 74,660/920. sz. r. megállapított évi fizetési díjak határidejének meghosszabbítása (Bp. K. 282. sz.).